

Målsætninger for arbejdet med monumentsikkerhed

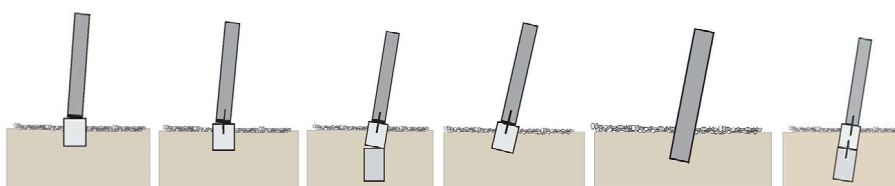
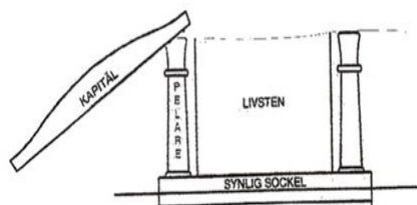

- Sikkerhed på kirkegårdene
- Regelmæssigt tilsyn med monumentsikkerhed
- Stenhuggere og gravstedsejere skal prioritere sikker opstilling af monumenter
- Gravstedsejerne har ansvaret for monumenters sikkerhed
- Kontrol af alle monumenter over 60 cm
- Vi vil ikke diktere specifikke løsninger for sikker opstilling af monumenter
- Vi ændrer ikke retningslinjer for gravsteders visuelle fremtræden

Vurdering af monumentsikkerhed

Faktorer med betydning for monumentsikkerhed:

- Dimensioner
- Materialer
- Tyngdepunkt og vippepunkt
- Fundering og jordbundsforhold
- Konstruktion og samlinger mellem monumentets dele
- Adfærd

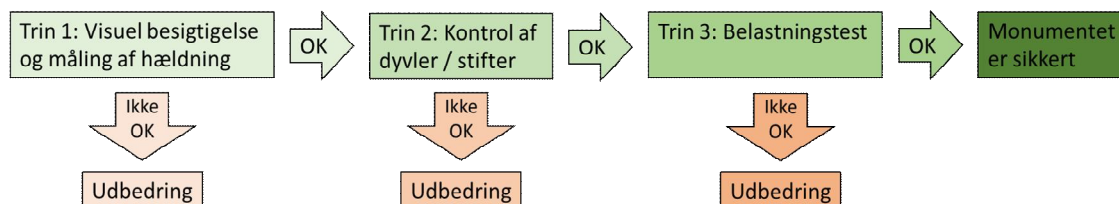

KØBENHAVNS KOMMUNE Monumentsikkerhed på kirkegårde

Monumentsikkerhed i Sverige

- Egenkontrol af monumenter fra 0,3 m til 1,5 m
- Visuel vurdering
- Hældning (maks. 3 grader)
- Konstruktion (fundering og dyvler)
- Belastningstest (350 N $\approx$ 35 kg)

Højde af hovedsten, mm	Stenens tykkelse, mm	Tilladt vinkel, grader
Maks. 1500	100	3
Maks. 1200	100	4
Maks. 900	100	6
Maks. 600	100	8
Maks. 1500	200	7
Maks. 1200	200	9
Maks. 900	200	11
Maks. 600	200	16

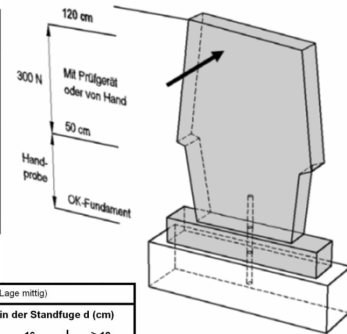

KØBENHAVNS KOMMUNE Monumentsikkerhed på kirkegårde

Monumentsikkerhed i Tyskland

- Egenkontrol af monumenter fra 0,5 m til 1,20 m
- Monumenter lavere end 0,5 m og påsatte dele over 1,20 m kontrolleres visuelt og med hånden
- Tavler samt plader, der er fastgjort på gravsten eller på konsoller, kontrolleres visuelt og med hånden
- Konstruktion (fundering, beslag og dyvler)
- Forskel på krav til nye monumenter og kontrol af eksisterende

Höhe bezogen auf OK Fundament m	Last N
≤ 0,3	----
0,3	200
0,4	200
≤ 0,5	200
0,5	300
0,6	300
≤ 0,7	300
>0,7	500
0,8	500
0,9	500
1,0	500
1,1	500
≤ 1,2	500

Einbindelänge Dübel (Lage mittig)									
Größe Dicke des Grabsteins in der Standfuge d (cm)									
h m	12		14		16		≥ 18		l _s cm
	Ø mm	l _s cm	Ø mm	l _s cm	Ø mm	l _s cm	Ø mm	l _s cm	
0,5	12	10	12	10	12	10	12	10	12
0,6	12	10	12	10	12	10	12	10	12
0,7	12	16	12	14	12	12	12	12	11
0,8	16	14	16	12	12	14	12	12	12
0,9	16	15	16	13	16	12	16	16	10
1,0	16	17	16	15	16	13	16	16	12
1,1	16	19	16	16	16	14	16	16	13
≥ 1,2	16	20	16	18	16	15	16	16	14

KØBENHAVNS KOMMUNE

Monumentsikkerhed på kirkegårde

Monumentsikkerhed i Danmark – Sat på spidsen!

- Ingen regelmæssig kontrol og tilsyn af monumentsikkerhed
- Ingen danske forskrifter for hvornår et monument er sikkert
- Ingen ledelsesmæssig eller politisk prioritering af monumentsikkerhed
- Ansvaret for sikkerhedskontrol er skubbet nedad i systemet til gartnere o.l.

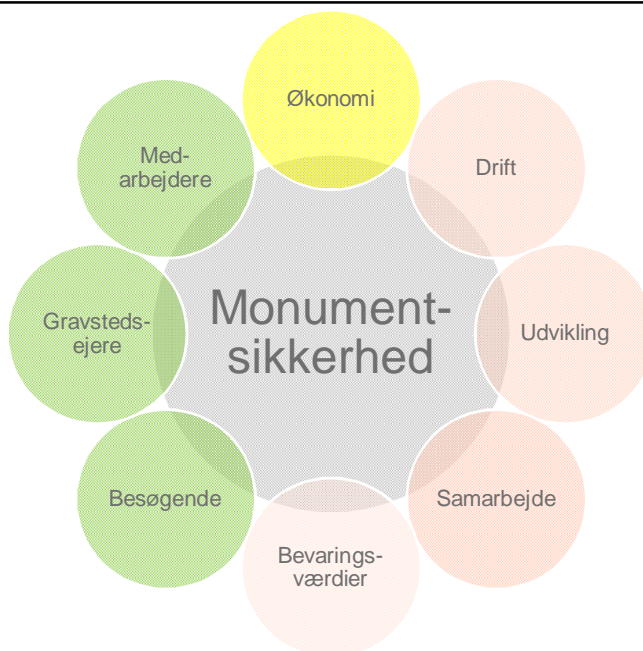

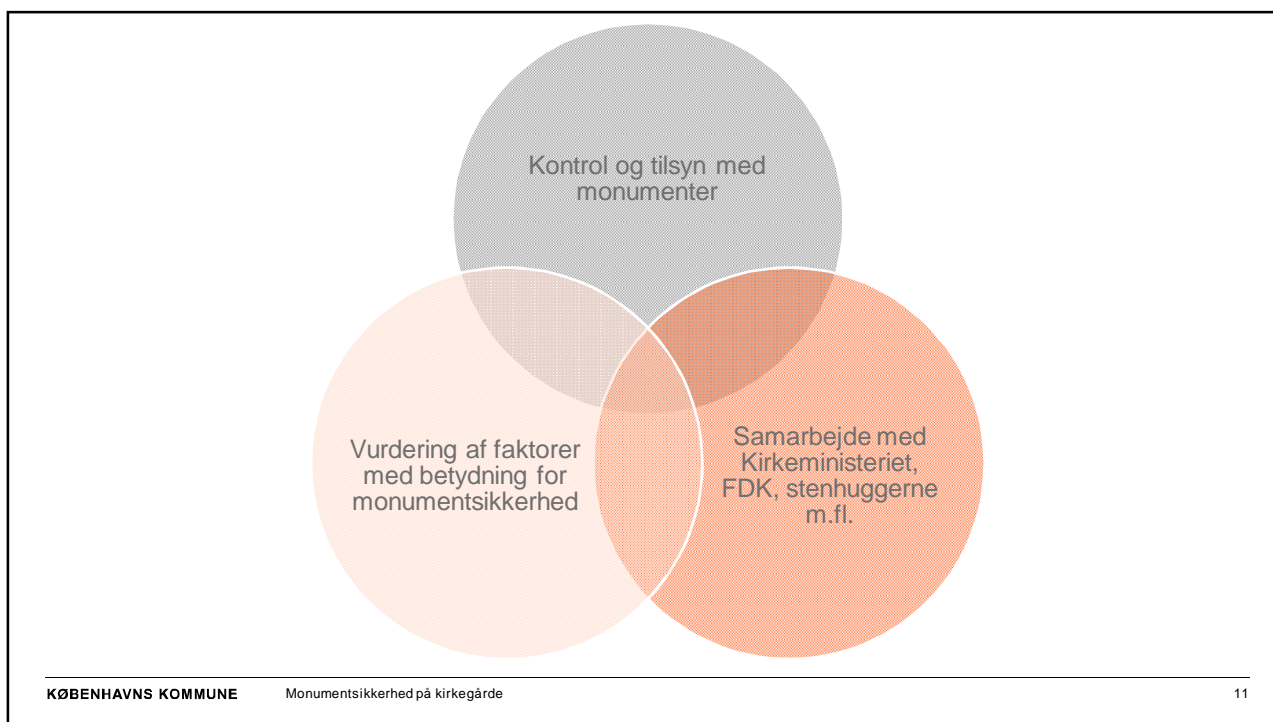
KØBENHAVNS KOMMUNE

Monumentsikkerhed på kirkegårde

Københavns Kommunes erfaringer fra akut kontrol 2016

- Egenkontrol af fritstående monumenter fra 0,6 m til 2 m
- Stenhuggerkontrol af fritstående monumenter over 2 m
- Primærttest: Monumentet skal kunne modstå et træk/skub på 35 kg
- 1.500 monumenter er kontrolleret (47 % kommunale / 53 % private)
- 30 % af de kontrollerede monumenter er lagt ned
- 55 % af de nedtagne monumenter er privatejede
- 45 % af de nedtagne monumenter er bevaringsværdige
- Der udarbejdes nu, på baggrund af erfaringerne fra den akutte kontrol permanente kriterier og retningslinjer for vurdering og kontrol af risikomonitorer på København Kommunes kirkegårde

Samarbejde mellem kirkegårdene, Kirkeministeriet, FDK, stenhuggerne m.fl.

Vi skal være aktive i kommunikationen med og samarbejdet mellem Kirkeministeriet, FDK, stenhuggerne m.fl. om hvordan vi arbejder med monumentsikkerhed:

- Oplæg på FDK's årsmøde
- Samarbejde med Stenhuggerlaugets bestyrelse
- Kirkeministeriet skal på banen
- Udveksle erfaringer mellem kirkegårdene